

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

719. An, & quid speciale sit hac in parte circa monasteria monialium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

secundum se, sive non: dum per rō presentandum videretur intelligere providendum collativē, & per rō instituendum tubintelligere, auctorizabiliter. Quōd si etiam hujusmodi concessio fiat per Episcopum pleno jure respectu spiritualium (quidquid sit respectu visitationis, & eorum, quæ sunt ordinis, hæc enim non veniunt sub concessione facta, pleno jure. Lott. n. 14. ex Imol. & Butrio in c. de Monach.) institutio utraque & collativa & auctorizabilis erit penes monasterium; non quidem jure proprio, quasi ab Episcopo avulsa, & in monasterium translatā, quod ut dictum est impossibile; sed jure & vice illius, adeo ut monasterium in hoc dicatur Vicarius Episcopi. Lott. n. 13. ex Jo. And. in c. de Monach. n. 10.

3. An vero in hoc casu examen quōque ipsum faciendum sit à Monasterio, seu ejus Prælato vice Episcopi, an adhuc ab ipso Episcopo, non dicit Lott. Quōd si tamen etiam Ecclesia parochialis ita quoad temporalia & spiritualia monasterio (idem est de alio collegio, etiam facultari) concessio foret, nimirum à Papa, ut ratione quoque populi exempla sit, seu subducta juri dictioni spirituali (quod Layman vocat jure plenissimo concessam) adeoque Monasterium seu ejus Prælatus haberet jurisdictionem quasi Episcopalem, ita ut sine dependencia ab Episcopo dicoceis instituere, & destituere posset; ut Rodriq. Tom. I. reg. qq. q. 36. a. 1. examen indubitate non ab Episcopo, sed à Prælato monasterii habendum, eidēque competenter institutio auctorizabilis etiam ut videtur non vice seu jure Episcopi, sed jure proprio à Papa econcessio, quod videtur velle Lott. loc. cit. n. 32.

4. Idem etiam simpliciter, absque eo, quod faciat mentionem exemptionis ratione populi, tradit Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 5. n. 12. his fere verbis: dum loquimur de unione facta pleno jure, verba illa habere possunt duplēm sensum. Primo quoad spiritualitatem & temporalitatem, non tamen quoad potestatem auctorizandi pro administratione curz animarum, & tunc debet à monasterio deputari Vicarius temporalis ad nutum amovibilis; sed quicunque Vicarius instituatur, debet approbari ab Episcopo, ut videat, num capax sit exercendi curam animarum, citat pro hoc declarat. S. Cong. apud Barb. Episcopus tamen hunc Vicarium amovere non posset, nisi ex causa, propter quam beneficio privandus esset, si esset perpetuus; sed ejus revocatio & destitutio ad nutum monasterii seu Abbatis spectat. Secundo dicta verba pleno jure intelligi possunt, quod plenum jus consistat in potestate temporalia administrandi, nec non spiritualia, etiam quoad potestatem permittendi administrationem curz animarum non auctorizablem ulterius ab Episcopo. Et in hoc casu ne quidem ad effectum, ut nominatus declaretur capax curam & sacramenta administrandi, ad Episcopum recurrendum est. Sed solum monasterium seu illius rector vel Abbas nominabit, removebit & declarabit aptum ad curam animarum Vicarium illum temporealem, citat pro hoc Ricciūm in *pr. aurea variar. resol. c. 293. concl. 6.* subdit idem Tond. n. 13. diligenter notandum, quod ista omnia videantur correcta per Trid. sess. 7. c. 7. ita ut per illud permisum sit Episcopis apponere Vicarios in beneficiis unitis Monasterio, capitulo, dignitatib; idque non obstante ullā consuetudine & exemptione, nisi tamen hæc concessa fuisset post Trid. etiam absque ejus derogatione, citat pro hoc Barb. in c.

E. Leurenz. Fort. Benef. Tom. II.

exstirpanda de prab. §. qui vero. Garc. p. 11. c. 2. n. 5. ita tamen ut arbitrium illud Episcopi debeat esse regulatum, & cum justa & rationabili causa, ex Garc. loc. cit. n. 8. & partibus citatis & auditis. Sed de hoc vide dicta ad initium prima part.

5. Quōd si etiam concessio facta ab Episcopo vel Papa pleno jure respectu temporalium tantum, seu conceditur Monasterio Ecclesia, ita ut inde possit percipere omnes redditus illius, eosque in suos usus & utilitatem convertere, & sic beneficium esse stum sit de mensa Monasterii, omne jus Episcopale præservatur Episcopo: proinde cum ibi statuendus sit Rector, qui præf. Ecclesia eodem modo, quo prius, quia Ecclesia debet conservari in pristine statu, in quo nimirum quodam hoc erat ante istam incorporationem seu unionem quodam temporalia tantum. Lott. n. 15. Tond. loc. cit. n. 6. potest quidem monasterium ibidem deputare rectorem, etiam amovibilem, modò consuetum servitum Ecclesiæ non fraudetur, ut Lott. loc. cit. n. 15. citans Jo. And. in c. de Monach. n. 9. (quod tamen negare videtur Tond. dum ait: Monasterium non posse in hoc casu deputare Vicarium; cum penes illud nullum jus spirituale remaneat, sed unio seu incorporatio tantum facta fuit de rebus temporalibus, pro quibus Monasterium non egerat Vicario; nec quamvis eo maximè egeret, is curam animarum exercere posset) debet tamen persona rectoris præsentari Episcopo, qui habet illam instituere. Lott. loc. cit. n. 16. citans Abb. in c. de Monach. n. 2. & 8. Et sic monasterium in hoc casu non habebit nisi præsentationem rectoris, Episcopus verò institutionem, ad quam tamen institutionem Episcopus non procedit, nisi prævia assiguatione congrua. Lott. n. 19. de quo aliis. Quin etiam ex eo, quod Ecclesia v. g. parochialis sit incorporata seu unita, vel potius donata quoad temporalia tantum, nimirum ut reliqua congrua portione presbytero reliqui proventus cedant Monasterio, præsentationem presbyteri non spectare ad monasterium, nisi etiam simul donatum sit jus præsentandi rectorem, tradit Layman. loc. c.

Questio 719. An, & quid speciale sit hac in parte circa monasteria monialium?

R^espondeo eadem, quæ dicta sunt quest. preced. procedere quōque respectu monasteriorum monialium, modò respectu exercitii ipsius curæ accedit auctorizabilis institutio Episcopi. Lott. I. 2. q. 12. n. 33. citans Felin. in c. cum venerabilis. de excep. n. 36. & Rot. decif. 24. n. 4. de prab. in antiquior. licet enim moniales non sint capaces curæ, vel ejus exercitii actualis, sunt tamen capaces juris depudiandi personam capacem ejus potestatis. Lot. loc. cit. n. 34.

Questio 720. Quid possint Abbes & Prelati inferiores circa beneficiorum provisiones?

R^espondeo regulariter non habent jus conferendi beneficia, sed jus illud, ut dictum, propriè ad Episcopos spectat. Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 9. n. 1. citans Gonz. ad reg. 8. §. 1. pro- a. 24. Possunt tamen jus instituendi & conferendi beneficia acquirere ex privilegio, consuetudine vel præscriptione immemoriali. Tond. ibid. n. 3. citans Lamb. de jurep. I. 2. p. 3. q. 1. a. 10. cum commun. Etsi enim ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, præscribi nequeant, ea tamen, quæ sunt jurisdictionis vel simplicis dignitatis Episcopalis, præscribi pos-